

BOŠNJAČKA STRANKA

I Skupština Crne Gore | Klub poslanika Bošnjačke stranke | Kancelarija br.1-tel/fax 020/247-618 |

SKUPŠTINA CRNE GORE

Datum: 26.05.2013
Broj: 264-1/13

PRIMLJENO:	26. V	20 13	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/13-14		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILDG		

Skupština Crne Gore

Podgorica

Na osnovu člana 187. Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam sljedeće pitanje
Uvaženi Premijeru Crne Gore g din Djukanoviću.

Poštovani,

**Šta Vlada namjerava preduzeti u cilju većeg korišćenja prirodnih resursa, konkretno dobijanje svih vidova energije iz obnovljivih izvora kao sto su: energija sunca, vjetra, korištenje hidropotencijala i biomase?
Koji su konkretni programi podrške?**

Obrazloženje:

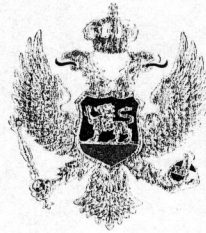
Crna Gora ima veliki neiskorišćeni potencijal po pitanju obnovljivih izvora energije. Korišćenje ovih vrsta energije nema nikakavog negativnog uticaj na čovjeka i okolinu.

U ovom slučaju ne govorim o proizvodnji viška energije koju bi EPCG otkupljivala već o onoj količini koja je potrebna samim domaćinstvima. Izgradnja manjih brana na riječnim tokovima gdje zato postoje uslovi, pored proizvodnje električne energije, imala bi još pozitivnih efekata kao sto su promjena mikroklimе, akumulacije vode koje bi u ljetnim sušnim mjesecima obezbijedile kakvu-takvu stabilnost u vodosnadbijevanju u neposrednom okruženju, a značajan udio bi imale i prilikom gašenja požara .

Ono sto smatram najznačajnim i najisplativim u okolnostima kakve jesu jeste korišćenje biomase, bilo da je u pitanje proizvodnja struje, ogrijeva ili humusa. Ova oblast, a imamo veliki potencijal šuma, je totalno neiskorišćena.

Korišćenjem ovog resursa riješili bi i veliki dio problema iz oblasti očuvanja životne sredine.

Poslanik,
Almer Kalač

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	24. 06	20 13	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/13-14/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Vlada Crne Gore
Predsjednik

Broj: 01 - 3680

Podgorica, 19. jun 2013. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Ranko KRIVOKAPIĆ, predsjednik

Poštovani predsjedniče,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja, postavljena tokom Premijerskog sata održanog 29. maja 2013. godine.

S poštovanjem,

Milo ĐUKANOVIĆ

M. Đukanović

Gospodin Almer Kalač, poslanik Skupštine Crne Gore, u skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavio je sljedeće

POSLANIČKO PITANJE

Šta Vlada namjerava preduzeti u cilju većeg korišćenja prirodnih resursa, konkretno dobijanje svih vidova energije iz obnovljivih izvora kao što su: energija sunca, vjetra, korišćenje hidropotencijala i biomase?

Koji su konkretni programi podrške?

Objasnenje:

Crna Gora ima veliki neiskorišteni potencijal po pitanju obnovljivih izvora energije.

Korišćenje ovih vrsta energije nema nikakvog negativnog uticaja na čovjeka i okolinu.

U ovom slučaju ne govorim o proizvodnji viška energije koju bi EPCG otkupljivala, već o onoj količini koja je potrebna svim domaćinstvima. Izgradnja manjih brana na riječnim tokovima gdje za to postoje uslovi, pored proizvodnje električne enrgije, imala bi jo pozitivnih efekata kao što su promjena mikroklimе, akumulacije vode koje bi u ljetnjim sušnim mjesecima obezbjedile kakvu-takvu stabilnost u vodosnadbijevanju u neposrednom okruženju, a značajan udio bi imale i prilikom gašenja požara.

Ono što smatram najznačajnijim i najisplativijim u okolnostima kakve jesu jeste korišćenje biomase, bilo da je u pitanju proizvodnja struje, ogrijeva ili himusa. Ova oblast, a imamo veliki potencijal šuma, je totalno neiskorišćena.

Korišćenjem ovog resursa riješili bi i veliki dio problema iz ove oblasti očuvanja životne sredine.

ODGOVOR

U skladu sa Zakonom o energetici, Vlada je u martu 2011. godine usvojila Energetsku politiku Crne Gore do 2030. godine, kojom su utvrđeni ciljevi razvoja energetskog sektora Crne Gore i način i mjere za njihovo ostvarivanje. Jedan od glavnih prioriteta Energetske politike Crne Gore je održiv energetski razvoj, koji podrazumijeva: obezbjeđenje održivog razvoja energetike koji se temelji na ubrzanom ali racionalnom korišćenju vlastitih energetskih resursa uz uvažavanje principa zaštite životne sredine, povećanje energetske efikasnosti i veće korišćenje obnovljivih izvora energije, kao i potrebu za socio-ekonomskim razvojem Crne Gore.

Pored toga, Strategijom razvoja energetike do 2025. godine, koju je Vlada usvojila 2007. godine, definisana su glavna strateška opredjeljenja i projekti, među kojima najznačajnije mjesto pripada obnovljivim izvorima energije. Strategijom je predviđena realizacija projekata izgradnje HE na Morači, HE Komarnica, malih hidroelektrana, vjetroelektrana, elektrana na biomasu i komunalni otpad, kao i korišćenje solarne energije za termičke svrhe.

Sada je u toku izrada Strategije razvoja energetike od 2013.godine. a usvajanje finalnog dokumenta planirano je do kraja tekuće godine.

Paralelno, radi se na pripremi Programa razvoja i korišćenja obnovljivih izvora energije, kojim će se u skladu sa Strategijom, biti definisana politika u ovoj oblasti za narednih 10 godina. Program će, pored ostalog, sadržati nacionalni cilj korišćenja obnovljivih izvora energije i rokove, odnosno dinamiku njegovog ostvarivanja sa podsticajnim mjerama. Na sastanku Savjeta ministara Energetske zajednice održanom u oktobru 2012. godine donesena odluka da nacionalni cilj korišćenja obnovljivih izvora energije za Crnu Goru u 2020. godini bude 33%.

Zakonom o energetici propisano je da proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora može steći status povlašćenog proizvođača koji ima pravo na otkupnu podsticajnu cijenu električne energije i ima prvenstvo pri preuzimanju ukupne proizvedene električne energije u prenosni ili distributivni sistem. Period trajanja statusa povlašćenog proizvođača je 12 godina.

U skladu sa važećim propisima i strateškim dokumentima realizuju se značajni projekti u oblasti obnovljivih izvora energije.

U toku je realizacija većeg broja projekata izgradnje malih hidroelektrana na vodotocima za koje su ugovori o koncesiji zaključeni na osnovu dva sprovedena tendera i na osnovu izdatih energetske dozvola. U martu ove godine počela je sa radom i prva mala hidroelektrana „Jezerštica“ instalisane snage 1 MW, koja je izgrađena na vodotoku Bistrica u Opštini Berane.

Uskoro se očekuje objavljivanje novog tendera za davanje koncesija za izgradnju malih elektrana.

Paralelno nastavlja se sa izdavanjem energetske dozvola za izgradnju malih hidroelektrana snage do 1 MW.

Takođe se realizuju i aktivnosti u okviru projekata izgradnje vjetroelektrana na lokalitetima Možura i Krnovo. U toku je postupak izdavanja inoviranih urbanističko-tehničkih uslova za izgradnju vjetroelektrane na Možuri instalisane snage 46 MW, nakon čega može početi procedura izdavanja građevinske dozvole. Predviđeni rok za izgradnju vjetroelektrane na Možuri je 24 mjeseca od dana izdavanja urbanističko-tehničkih uslova. Za izgradnju vjetroelektrane na Krnovu instalisane snage 72 MW investitor je dobio inovirane urbanističko-tehničke uslove, tako da su stvorene pretpostavke za početak procedure izdavanja građevinske dozvole. Predviđeni rok za izgradnju ove vjetroelektrane je 30 mjeseci od dana izdavanja urbanističko-tehničkih uslova. Dakle teče.

U toku su pripremne aktivnosti za realizaciju HE Komarnica. Pripremljen je značajan dio neophodne dokumentacije i nakon završetka Geološkog elaborata stvoriće se uslovi za pronalaženje partnera za realizaciju ovog Projekta.

Vlada Crne Gore u saradnji sa EP trenutno radi na definisanju najpovoljnijeg modela za realizaciju Projekta izgradnje HE na Morači.

U cilju stvaranja uslova za korišćenje biomase za proizvodnju električne energije, izrađene su studije izvodljivosti za izgradnju elektrana na biomasu u Beranama instalisane snage 3 MW i Nikšiću snage 1 MW.

S obzirom da Crna Gora raspolaže značajnim potencijalom sunčevog zračenja i da postoji rastuće interesovanje investitora za izgradnju solarnih elektrana, intenzivno radimo na stvaranju uslova za realizaciju takvih projekata u Crnoj Gori, posebno imajući u vidu mogućnost izvoza električne energije korišćenjem podmorskog kabla između elektroenergetskih sistema Crne Gore i Italije. Takođe, podsjećam da je Uredbom o tarifnom sistemu za utvrđivanje podsticajne cijene električne energije iz

obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije podsticajna cijena predviđena za električnu energiju proizvedenu u solarnim elektranama snage do 1 MW koje su izgrađene na zgradama ili građevinskim konstrukcijama.

Kroz implementaciju Zakona o energetskej efikasnosti, kao i kroz finansijske podsticajne mjere, Vlada nastoji da postigne što veće korišćenje lokalno dostupnih obnovljivih izvora energije.

Kada govorimo o finansijskim mehanizmima, u prethodnom periodu pokrenut je niz projekata koji imaju za cilj povećanje korišćenja obnovljivih izvora energije kao što je:

- MONTESOL - Projekat beskamatnih kredita za solarne kolektore za domaćinstva. Do sada su u okviru ovog projekta ugrađena 82 sistema, a u narednom periodu planirano je proširenje projekta i na pojedina pravna lica iz turističkog sektora.
- SOLARNI KATUNI - Projekat za instalaciju fotonaponskih solarnih sistema na katunima

Ministarstvo ekonomije i Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, zajedno sa jedinicama lokalnih samouprava (Berane, Kolašin, Mojkovac, Plav, Bijelo Polje, Rožaje i Danilovgrad), realizuju projekat „Solarni katuni“ koji ima za cilj da se na objektima koji se nalaze na katunima, koji nijesu povezani na električnu mrežu, postave fotonaponski solarni sistemi za proizvodnju električne energije. U toku 2011. godine ugrađeno je 87 takvih sistema, a u 2012. godini obezbijeđena su sredstva i potpisan ugovor za ugradnju još 115 sistema. Planiran je nastavak projekta i dalje.

Takođe UGRADNJA SISTEMA NA BIOMASU U DOMAĆINSTVIMA - Projekat beskamatnih kredita za ugradnju sistema na moderne oblike biomase za domaćinstva Ministarstvo ekonomije Crne Gore u saradnji sa luksemburškom agencijom za razvojnu saradnju Lux-Development planira pokretanje projekta koji ima za cilj uspostavljanje finansijskog mehanizma za obezbjeđivanje kredita za domaćinstva za ugradnju sistema na moderne oblike biomase: briket i pelet. Za potrebe ovog projekta biće obezbijeđena sredstva u visini od 120.000 € koja su predviđena za implementaciju projekta i subvencioniranje kamate kod komercijalnih banaka. Do kraja maja ove godine planirano je potpisivanje ugovora sa partnerom, a početkom juna raspisaće se Javni poziv za izbor kvalifikovanih

distributera i instalatera za ugradnju sistema na moderne oblike biomase u sklopu projekta.

U dijelu zakonskih rešenja, Ministarstvo ekonomije je kroz Pravilnik o minimalnim zahtjevima o energetskej efikasnosti zgrada propisalo korišćenje solarnih sistema za pripremu sanitarne tople vode u zgradama i bazenima otvorenog i zatvorenog tipa na teritoriji primorskih opština i Glavnog Grada.

Konačno, Vlada je u prethodnom periodu realizovala značajan broj aktivnosti u dijelu valorizacije potencijala za razvoj malih hidroelektrana i vjetroelektrana, dok će se u narednom periodu posebno intenzivirati aktivnosti za izgradnju velikih hidroenergetskih objekata.